

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
**Середня освіта. Історія та громадянська освіта**  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
за спеціальністю 014 Середня освіта. Історія та громадянська освіта  
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти зі спеціальності  
Середня освіта. Історія та громадянська освіта

Професійна кваліфікація: вчитель історії та громадянської освіти  
закладу загальної середньої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки  
Голова Вченої Ради  
Анатолій Цьось \_\_\_\_\_  
(протокол № від  
Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2024 р.  
Ректор \_\_\_\_\_ Анатолій Цьось  
(наказ від №)

## Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, що регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою Волинського національного університету імені Лесі Українки у складі:

1. Карліної Оксани Миколаївна, кандидатки історичних наук, доцентки кафедри всесвітньої історії, гарантки освітньої програми;
2. Пришляка Володимира Васильовича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України та археології;
3. Хлібовської Ганни Миколаївни, кандидатки історичних наук, доцентки кафедри всесвітньої історії;
4. Денисюка Василя Івановича, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України та археології;
5. Кінд-Войтюк Наталії Василівни, кандидатки історичних наук, доцентки кафедри історії України та археології;
6. Муляр Оксани Петрівни, кандидатки педагогічних наук,
7. Бондаря Віталія Олексійовича, директора департаменту освіти Луцької міської ради;
8. Лисик Дарини, здобувачки освіти першого (бакалаврського) рівня освіти (іст. 220).
9. Герасимюк Ірини, здобувачки освіти першого (бакалаврського) рівня освіти (іст. 330).

Рецензії та відгуки роботодавців, стейкхолдерів:

Освітня програма схвалена науково-методичною радою факультету історії, політології та національної безпеки (протокол № від 2024 р.), вченою радою факультету історії, політології та національної безпеки (протокол № від 2024 р.) та затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № від 2024 р.).

Порядок розробки, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським ) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форми здобуття освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 30 березня 2023 р., протокол № 4; Положенням про розроблення,

затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки 24.12.2020р., протокол № 15.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності  
014. Середня освіта (Історія та громадянська освіта)**

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ступінь вищої освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Бакалавр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Освітня кваліфікація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Бакалавр середньої освіти зі спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Професійна кваліфікація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Вчитель історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Офіційна назва освітньої програми.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Середня освіта. Історія та громадянська освіта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Наявність акредитації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Первинна акредитація                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Цикл/рівень</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Передумови</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Повна загальна середня освіта, освітні спеціальності: молодший спеціаліст, молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Мова викладання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Українська мова                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Термін дії освітньої програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3 роки 10 місяців                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <a href="https://vnu.edu.ua/uk">https://vnu.edu.ua/uk</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>2. Мета освітньо-професійної програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Метою ОПП «Середня освіта. Історія та громадянська освіта» спеціальності 014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) є підготовка вчителя історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти на основі новітніх досягнень історичної та громадянськознавчих наук, методики навчання історії та громадянської освіти із застосуванням сучасних форм навчання, як забезпечують набуття загальних, фахових, предметних компетентностей відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Концепції розвитку педагогічної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. № 776), Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти (наказ |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>3. Характеристика освітньо-професійної програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><b>Об’єкт вивчення:</b> освітній процес у закладах загальної середньої освіти (навчання учнів/учениць) історії та громадянської освіти).</p> <p><b>Цілі навчання:</b> формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей вчителя закладу загальної середньої освіти, необхідних для розв’язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності.</p> <p><b>Теоретичний зміст проблемної області.</b><br/> Теоретичний зміст проблемної області становить система наукових теорій, концепцій, принципів, підходів, категорій, понять і методів, які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їхніх сегментів, процесів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, духовних, соціальних економічних, правових аспектів у конкретному просторовому та часовому періоді; новітні психолого-педагогічні теорії, сучасні методики навчання історії та громадянської</p> |

|                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                              | <p>освіти у закладах загальної середньої освіти, достатніх для формування предметних компетентностей.</p> <p><b>Методи, методики та технології:</b> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, спеціальні історичні методи вивчення подій, процесів, явищ, структур і персоналій; методи і методики аналізу історичних джерел; методики навчання історії та громадянської освіти; освітні технології та методики формування вчителя закладу загальної середньої освіти; моніторинг педагогічної діяльності; інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p><b>Інструментарій та обладнання:</b> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване обладнання і програмне забезпечення; персональні блоги вчителів історії та громадянської освіти; системи опрацювання текстової та графічної інформації, бібліотечні ресурси та технології; бази для проведення навчальних та виробничих практик (за договорами про співпрацю).</p> |
| <b>Орієнтація освітньої програми</b>                                         | Освітня програма ґрунтується на засадах методології історії, новітніх наукових дослідженнях із світової та української історії, а також громадянознавчих наук. Звернена увага на методику навчання історії та громадянської освіти у закладах загальної середньої освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>                    | Освітня програма передбачає підготовку здобувачів вищої освіти для здійснення професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти як вчителів історії та громадянської освіти. ОПП сфокусована на підготовку кваліфікованого, здатного для подальшого навчання педагогічного працівника, котрий може адекватно реагувати на виклики часу, впроваджувати в освітній процес новітні інформаційні технології, прагне до самовдосконалення та саморозвитку, здатний ухвалювати самостійні й нестандартні рішення, бути в постійному творчому пошуку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Особливості програми</b>                                                  | Унікальність ОПП визначається включення комплексу освітніх компонентів, які забезпечують формування професійних компетентностей здобувачів освіти, що створює перспективу для викладання курсу громадянської освіти в закладах загальної середньої освіти. ОПП генерує професійні компетентності вчителя історії та громадянської освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Працевлаштування випускників</b>                                          | Сфери працевлаштування випускників ОПП: заклади загальної середньої освіти, професійної (професійно-технічної), позашкільної; міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти.<br>Відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Подальше навчання</b>                                                     | Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня мають право продовжити навчання на другу (магістерському) рівні вищої освіти, а також набувати                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              | додаткових кваліфікацій у системі освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>5. Викладання та оцінювання</b>           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Викладання та навчання</b>                | Поєднання лекцій, семінарських, практичних занять із розв'язанням проблемних питань і завдань; виконання курсових робіт; навчальна та виробничі практики.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Оцінювання</b>                            | Оцінювання здійснюється за шкалою ECTS (100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну). Форми оцінювання: поточний контроль, письмові та усні заліки, екзамени, атестаційний іспит.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>6. Перелік компетентностей випускника</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Інтегральна компетентність (ІК)</b>       | Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та умовами організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Загальні компетентності (ЗК)</b>          | <p><b>ЗК1.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ЗК2.</b> Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p><b>ЗК3.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p><b>ЗК4.</b> Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси і технології в освітньому процесі.</p> <p><b>ЗК5.</b> Здатність діяти автономно, ухвалювати обґрунтовані рішення у професійній діяльності та відповідати за їх виконання, діяти відповідального і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p><b>ЗК6.</b> Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p><b>ЗК7.</b> Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідного його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>ЗК8.</b> Здатність зберігати та примножувати моральну, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p><b>ЗК9.</b> Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p><b>ЗК10.</b> Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати</p> |

|                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                      | необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Фахові компетентності (ФК)</b>    | <p><b>ФК1.</b> Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p><b>ФК2.</b> Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою, формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p><b>ФК3.</b> Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати і застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p><b>ФК4.</b> Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення; розвивати критичне мислення.</p> <p><b>ФК5.</b> Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів та засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p><b>ФК6.</b> Здатність до формування колективу учнів, знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p><b>ФК7.</b> Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p><b>ФК8.</b> Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p><b>ФК9.</b> Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> |
| <b>Предметні компетентності (ПК)</b> | <p><b>ПК1.</b> Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін.</p> <p><b>ПК2.</b> Знання новітніх досліджень в галузі історії.</p> <p><b>ПК3.</b> Знання категоріально-понятійного апарату історичної та громадянознавчих наук, здатність орієнтуватися в науковій періодизації історії, використовувати її як засіб пізнання історичного процесу.</p> <p><b>ПК4.</b> Здатність інтегрувати набуті знання соціальних і гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цінність знань та умінь.</p> <p><b>ПК5.</b> Здатність розуміти загальні та спеціальні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, чинники, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p><b>ПК6.</b> Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p><b>ПК7.</b> Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій.</p> <p><b>ПК8.</b> Знання змісту та завдань організації допрофільної підготовки учнів.</p> <p><b>ПК9.</b> Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p> <p><b>ПК10.</b> Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.</p> <p><b>ПК11.</b> Знання наукових основ методики навчання громадянської освіти, організації процесу пізнання школярів.</p> |
| <b>7. Результати навчання (РН)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>РН1.</b> <i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та індивідуальні особливості учнів.</p> <p><b>РН2.</b> <i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою, формувати та розвивати їхні мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p><b>РН3.</b> <i>Називає</i> та <i>аналізує</i> методи цілепокладання, планування і проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їхніх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p><b>РН4.</b> <i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їхнього навчання та ефективність уроку.</p> <p><b>РН5.</b> <i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів; <i>визначає</i> ефективні шляхи їхньої мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p><b>РН6.</b> <i>Називає</i> і <i>пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налаштування ефективної співпраці з учнями та їхніми батьками.</p> <p><b>РН7.</b> <i>Демонструє</i> знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), <i>оперує</i> базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.</p> <p><b>РН8.</b> <i>Генерує</i> обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовою.</p> <p><b>РН9.</b> <i>Застосовує</i> сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.</p> <p><b>РН10.</b> <i>Демонструє</i> володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.</p> <p><b>РН11.</b> <i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.</p> <p><b>РН12.</b> <i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p><b>РН13.</b> <i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, <i>обґрунтовує</i> необхідність використання інструментів</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| демократичної правової держави у професійній і громадській діяльності та ухвалення рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Програмні результати навчання (ПРН)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>ПРН1.</b> Демонструє знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та суспільствознавчих дисциплін, пояснює і характеризує історичні процеси і події в їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p><b>ПРН2.</b> Знає та аналізує сучасні наукові дослідження з проблем української і світової історії, суспільствознавчих дисциплін та імплементує знання в навчальну і практичну діяльність.</p> <p><b>ПРН3.</b> Орієнтується в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризує суспільні явища в розвитку, вільно оперує спеціальною термінологією.</p> <p><b>ПРН4.</b> Демонструє інтегроване мислення, пояснює цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p> <p><b>ПРН5.</b> Використовує краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів, розуміє й популяризує історико-культурну спадщину України та світу.</p> <p><b>ПРН6.</b> Працює з джерелами інформації, інтегрує їх у зміст навчання історії та громадянської освіти, представляє та обговорює відображені в них факти, явища, події, процеси; визначає власну позицію щодо дискусійних питань.</p> <p><b>ПРН7.</b> Знає зміст шкільних курсів історії та громадянської освіти, проєктує та здійснює навчальний процес, обирає оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання, уміє оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.</p> <p><b>ПРН8.</b> Володіє здатністю до розкриття інтелектуального і творчого потенціалу здобувачів середньої освіти засобами змісту предметних галузей та курсів за вибором.</p> <p><b>ПРН9.</b> Цінує різноманіття і мультикультурність, ідентифікує себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керується в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.</p> <p><b>ПРН10.</b> Усвідомлює цілі, мотиви власної педагогічної діяльності, стійко прагне до набуття та вдосконалення професійних компетенцій.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Кадрове забезпечення</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Більше 95% науково-педагогічних працівників, що викладають освітні компоненти за ОПП, мають наукові ступені та/або вчені звання і відповідають ліцензійним вимогам наукової та професійної активності (п. 38). Вони здатні забезпечити викладати ОК на високому науково-методичному рівні.                                                                      |
| <b>Матеріально-технічне забезпечення</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Використання достатньої кількості лабораторій, зокрема з мультимедійним обладнанням, комп'ютерних класів, фондів Музею археології та музею етнографії Волині та Полісся, Музею Лесі Українки при ВНУ імені Лесі Українки, майданчика простір ідей, Кабінету спеціальних історичних дисциплін, сектора історичної літератури бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. |
| <b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Використання інформаційного пакету навчально-методичних матеріалів у системах управління навчанням Moodle, офіс 365, ресурсів бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки, офіційного сайту ВНУ імені Лесі Українки та авторських методичних розробок науково-педагогічних працівників.                                                                                  |
| <b>9. Академічна мобільність</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Національна кредитна мобільність</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Регламентується Постановою КМУ від 12 серпня 2015 року «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, Постановою КМУ від 13 травня 2022 року № 599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо                                                                                                   |

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | врегулювання питань академічної мобільності», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 29 червня 2022 року, на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та ЗВО України. |
| <b>Міжнародна кредитна мобільність</b>            | Регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки та закладами вищої освіти країн-партнерів.                                                                                          |
| <b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b> | Можливе за умови володіння здобувачем вищої освіти українською мовою.                                                                                                                                                                                                                                         |

## 2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонентів ОПП

| Код н/д<br>(номер<br>п/п)          | Компоненти освітньо-професійної програми<br>(навчальні дисципліни, курсові роботи, практики,<br>атестаційний іспит) | Кількість<br>кредитів | Форми<br>підсумкового<br>контролю |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------------------|
| 1                                  | 2                                                                                                                   | 3                     | 4                                 |
| <b>Обов'язкові компоненти ОПП</b>  |                                                                                                                     |                       |                                   |
| <b>Цикл загальної підготовки</b>   |                                                                                                                     |                       |                                   |
| OK1                                | Українська мова (за професійним спрямуванням)                                                                       | 3                     | Екзамен                           |
| OK2                                | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)                                                                         | 12                    | Екзамен/залік                     |
| OK3                                | Фізичне виховання                                                                                                   | 2                     |                                   |
| <b>Цикл професійної підготовки</b> |                                                                                                                     |                       |                                   |
| OK4                                | Психологія                                                                                                          | 6                     | Екзамен/залік                     |
| OK5                                | Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу                                                               |                       |                                   |
| OK6                                | Інформаційно-комунікаційні технології в освіті                                                                      | 3                     | Залік                             |
| OK7                                | Педагогіка                                                                                                          | 6                     | Екзамен/залік                     |
| OK8                                | Ознайомлювальна педагогічна практика                                                                                | 3                     | Залік                             |
| OK9                                | Інклюзивна освіта                                                                                                   | 3                     | Залік                             |
| OK10                               | Методика навчання історії та громадянської освіти                                                                   | 8                     | Екзамен                           |
| OK11                               | Педагогічна практика                                                                                                | 8                     | Залік                             |
| OK12                               | Педагогічна практика                                                                                                | 8                     | Залік                             |
| OK13                               | Вступ до спеціальності                                                                                              | 6                     | Екзамен/залік                     |
| OK14                               | Археологія України                                                                                                  | 4                     | Залік                             |
| OK15                               | Історія первісних спільнот та стародавніх цивілізацій Азії та Африки                                                | 5                     | Екзамен                           |
| OK16                               | Історія історичних знань                                                                                            | 4                     | Залік                             |
| OK17                               | Давня та середньовічна історія України                                                                              | 9                     | Екзамен                           |
| OK18                               | Історія Античності                                                                                                  | 6                     | Екзамен                           |
| OK19                               | Археологічна практика (з виїздом)                                                                                   | 3                     | Залік                             |
| OK20                               | Історія західноєвропейського середньовіччя                                                                          | 5                     | Екзамен                           |
| OK21                               | Історія України нового часу                                                                                         | 8                     | Екзамен                           |
| OK22                               | Історичне краєзнавство                                                                                              | 3                     | Залік                             |
| OK23                               | Історико-краєзнавча практика                                                                                        | 2                     | Залік                             |
| OK24                               | Історія країн Західної Європи та Америки нового часу                                                                | 4                     | Екзамен                           |
| OK25                               | Новітня історія України                                                                                             | 8                     | Екзамен                           |
| OK26                               | Історія Азії та Африки середніх віків та нового часу                                                                | 4                     | Екзамен                           |
| OK27                               | Курсова робота з історії та методики її навчання                                                                    | 2                     | Залік                             |

|                                               |                                                                           |              |         |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--------------|---------|
| OK28                                          | Історія країн Центральної та Східної Європи середніх віків та нового часу | 4            | Екзамен |
| OK29                                          | Сучасні історія країн Західної Європи та Америки                          | 4            | Екзамен |
| OK30                                          | Сучасна історія країн Центральної та Східної Європи                       | 4            | Екзамен |
| OK31                                          | Сучасна історія країн Азії та Африки                                      | 4            | Екзамен |
| OK32                                          | Основи правових знань                                                     | 4            | Екзамен |
| OK33                                          | Філософія                                                                 | 4            | Екзамен |
| OK34                                          | Основи економічних знань                                                  | 4            | Екзамен |
| OK35                                          | Медіаосвіта та медіаграмотність                                           | 3            | Залік   |
| OK36                                          | Історія становлення демократичного суспільства в Європі                   | 3            | Екзамен |
| OK37                                          | Історія становлення демократичного суспільства в Україні                  | 3            | Екзамен |
| OK38                                          | Курсова робота з шкільного інтегрованого курсу «Громадянська освіта»      | 2            | Залік   |
| OK39                                          | Сучасне демократичне суспільство та його цінності                         | 4            | Екзамен |
| OK40                                          | Атестаційний іспит                                                        | 1            |         |
| Загальний обсяг обов'язкових компонентів      |                                                                           | 180 кредитів |         |
| Цикл вибірових дисциплін                      |                                                                           |              |         |
| OK40                                          | Вибіркова дисципліна 1                                                    | 5            | Залік   |
| OK41                                          | Вибіркова дисципліна 2                                                    | 5            | Залік   |
| OK42                                          | Вибіркова дисципліна 3                                                    | 5            | Залік   |
| OK43                                          | Вибіркова дисципліна 4                                                    | 5            | Залік   |
| OK44                                          | Вибіркова дисципліна 5                                                    | 5            | Залік   |
| OK45                                          | Вибіркова дисципліна 6                                                    | 5            | Залік   |
| OK46                                          | Вибіркова дисципліна 7                                                    | 5            | Залік   |
| OK47                                          | Вибіркова дисципліна 8                                                    | 5            | Залік   |
| OK48                                          | Вибіркова дисципліна 9                                                    | 5            | Залік   |
| OK49                                          | Вибіркова дисципліна 10                                                   | 5            | Залік   |
| OK50                                          | Вибіркова дисципліна 11                                                   | 5            | Залік   |
| OK51                                          | Вибіркова дисципліна 12                                                   | 5            | Залік   |
| Загальний обсяг вибірових компонентів         |                                                                           | 60 кредитів  |         |
| Загальний обсяг освітньо-професійної програми |                                                                           | 240 кредитів |         |

## 2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

| 1 семестр                                                       | 2 семестр                                     | 3 семестр                                  | 4 семестр                            | 5 семестр                                            | 6 семестр                                                                 | 7 семестр                                               | 8 семестр                      | Атестаційний іспит |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------|--------------------|
| Вступ до спеціальності                                          |                                               |                                            |                                      |                                                      |                                                                           |                                                         |                                |                    |
|                                                                 | Історія історичних знань                      |                                            |                                      |                                                      |                                                                           |                                                         |                                |                    |
| Археологія України                                              | Археологічна практика (з виїздом)             |                                            | Історичне краєзнавство               | Історико-краєзнавча практика                         |                                                                           |                                                         |                                |                    |
| Фізичне виховання                                               | Українська мова (за професійним спрямуванням) |                                            |                                      | Історія Азії та Африки середніх віків та нового часу | Історія країн Центральної та Східної Європи середніх віків та нового часу | Сучасна історія країн Центральної та Східної Європи     | Сучасна історія Азії та Африки |                    |
| Давня та середньовічна історія України                          |                                               | Історія України нового часу                |                                      | Новітня історія України                              |                                                                           |                                                         |                                |                    |
| Історія первісних спільнот та давніх цивілізацій Азії та Африки | Історія Античності                            | Історія західноєвропейського середньовіччя | Ознайомлювальна педагогічна практика | Історія країн Західної Європи та Америки нового часу | Сучасна історія країн Західної Європи та Америки                          | Історія становлення демократичного суспільства в Європі |                                |                    |
| Психологія                                                      |                                               | Педагогіка                                 |                                      | Методика навчання історії та громадянської освіти    |                                                                           | Педагогічна практика                                    | Педагогічна практика           |                    |

|                                             |                                                       |                                                |                                             |                                             |                                                  |                                                                      |                                                   |  |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--|
|                                             | Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу | Інформаційно-комунікаційні технології в освіті |                                             | Інклюзивна освіта                           | Курсова робота з історії та методики її навчання | Курсова робота з шкільного інтегрованого курсу «Громадянська освіта» |                                                   |  |
| Основи правових знань                       | Філософія                                             | Основи економічних знань                       | Медіаосвіта та медіаграмотність             |                                             |                                                  | Історія становлення демократичного суспільства в Європі              | Сучасне демократичне суспільство та його цінності |  |
| Іноземна мова (за професійним спрямуванням) | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)           | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)    | Іноземна мова (за професійним спрямуванням) | Іноземна мова (за професійним спрямуванням) | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)      | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)                          | Іноземна мова (за професійним спрямуванням)       |  |
|                                             |                                                       | Вибірковий освітній компонент 1                | Вибірковий освітній компонент 3             | Вибірковий освітній компонент 5             | Вибірковий освітній компонент 7                  | Вибірковий освітній компонент 9                                      | Вибірковий освітній компонент 11                  |  |
|                                             |                                                       | Вибірковий освітній компонент 2                | Вибірковий освітній компонент 4             | Вибірковий освітній компонент 6             | Вибірковий освітній компонент 8                  | Вибірковий освітній компонент 10                                     | Вибірковий освітній компонент 12                  |  |

### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту. При успішному складанні атестаційного іспиту здобувачам вищої освіти першого (бакалаврського) рівня надається освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти зі спеціальності Середня освіта (Історія та громадянська освіта); професійна кваліфікація: Вчитель історії та громадянської освіти закладу загальної середньої освіти.



### 5. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК) компонентам освітньо-професійної програми

| ОК/ФК | ФК1 | ФК2 | ФК3 | ФК4 | ФК5 | ФК6 | ФК7 | ФК8 | ФК9 |
|-------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| ОК1   | +   | +   |     |     |     |     |     |     |     |
| ОК2   | +   |     |     |     |     |     |     |     |     |
| ОК3   |     |     | +   |     |     | +   | +   |     | +   |
| ОК4   | +   |     | +   |     |     | +   | +   | +   | +   |
| ОК5   |     |     | +   |     |     | +   | +   | +   |     |
| ОК6   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |     |
| ОК7   |     |     | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   |
| ОК8   |     |     |     |     |     | +   | +   | +   |     |
| ОК9   | +   |     | +   |     | +   | +   | +   | +   |     |
| ОК10  | +   |     | +   | +   | +   | +   |     |     | +   |
| ОК11  | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   |     |
| ОК12  | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   |
| ОК13  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК14  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК15  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК16  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК17  | +   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК18  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК19  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК20  | +   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК21  | +   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК22  | +   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК23  | +   |     |     |     |     |     |     | +   | +   |
| ОК24  | +   |     | +   | +   |     |     |     |     |     |
| ОК25  | +   | +   |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК26  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК27  |     | +   |     |     | +   |     |     |     | +   |
| ОК28  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК29  | +   |     | +   |     |     |     |     |     | +   |
| ОК30  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК31  | +   |     |     | +   |     |     |     |     | +   |
| ОК32  | +   |     |     | +   |     |     | +   |     |     |
| ОК33  |     |     |     |     |     | +   | +   | +   |     |
| ОК34  | +   |     |     | +   |     |     |     |     |     |
| ОК35  |     | +   |     |     |     |     |     | +   |     |
| ОК36  | +   |     |     | +   |     |     |     |     | +   |
| ОК37  |     |     |     |     |     | +   |     | +   |     |
| ОК38  | +   | +   |     |     | +   |     |     |     | +   |
| ОК39  |     |     |     | +   |     |     |     | +   |     |
| ОК40  | +   | +   |     | +   | +   | +   |     |     | +   |



**7. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

| OK/RH | RH1 | RH2 | RH3 | RH4 | RH5 | RH6 | RH7 | RH8 | RH9 | RH10 | RH11 | RH12 | RH13 |
|-------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|------|------|------|------|
| OK1   |     | +   |     |     |     |     |     | +   |     |      |      |      |      |
| OK2   |     |     |     |     |     |     |     | +   |     | +    |      |      |      |
| OK3   | +   |     |     |     |     | +   |     |     |     |      |      |      |      |
| OK4   | +   |     | +   |     | +   | +   |     |     |     | +    | +    | +    |      |
| OK5   | +   |     |     |     | +   | +   |     |     |     |      |      |      |      |
| OK6   |     |     |     | +   |     |     |     |     | +   | +    |      |      |      |
| OK7   | +   |     | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +   |      | +    |      |      |
| OK8   | +   |     |     |     | +   | +   |     |     |     |      |      |      |      |
| OK9   | +   |     |     |     | +   | +   |     |     |     |      |      |      |      |
| OK10  | +   | +   | +   | +   | +   |     |     |     | +   | +    |      | +    | +    |
| OK11  | +   | +   |     | +   | +   | +   | +   |     | +   |      |      | +    |      |
| OK12  | +   | +   |     | +   | +   | +   | +   | +   | +   | +    | +    | +    | +    |
| OK13  | +   |     | +   |     |     |     | +   |     |     | +    |      |      |      |
| OK14  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   |      |      |      |      |
| OK15  | +   |     | +   | +   | +   |     | +   |     |     |      |      |      |      |
| OK16  |     |     |     | +   |     |     | +   |     |     | +    | +    |      |      |
| OK17  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      |      |      |
| OK18  |     |     | +   |     |     |     | +   | +   | +   |      | +    |      |      |
| OK19  |     |     |     |     |     |     | +   |     | +   | +    |      |      |      |
| OK20  |     |     |     |     |     |     | +   | +   |     | +    | +    |      |      |
| OK21  |     |     | +   |     |     |     | +   |     | +   |      | +    |      | +    |
| OK22  |     |     | +   |     |     |     | +   |     | +   | +    |      |      |      |
| OK23  |     |     |     |     |     |     | +   |     | +   | +    |      |      |      |
| OK24  |     |     | +   |     |     |     | +   |     | +   | +    |      |      |      |
| OK25  |     |     | +   |     |     |     | +   | +   | +   |      |      |      | +    |
| OK26  |     |     | +   |     |     |     |     | +   | +   | +    |      |      |      |
| OK27  |     | +   | +   | +   | +   |     |     |     | +   | +    |      | +    | +    |
| OK28  |     |     | +   |     |     |     |     |     | +   | +    |      |      |      |
| OK29  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      |      |      |
| OK30  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      |      |      |
| OK31  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      |      |      |
| OK32  |     |     |     |     |     | +   | +   | +   |     | +    | +    |      | +    |
| OK33  |     |     | +   | +   |     | +   |     |     |     |      | +    | +    | +    |
| OK34  |     |     |     |     |     |     | +   |     |     |      | +    |      | +    |
| OK35  |     |     |     |     |     | +   |     |     |     | +    |      |      | +    |
| OK36  |     |     |     |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      |      | +    |
| OK37  |     |     |     |     |     |     | +   |     | +   | +    |      |      |      |
| OK38  |     | +   | +   | +   |     | +   | +   |     |     | +    |      |      | +    |
| OK39  |     |     |     |     |     |     |     |     | +   |      | +    |      | +    |
| OK40  |     | +   | +   |     |     |     | +   | +   | +   | +    |      | +    | +    |

### 8. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

| ОК/ПРН | ПРН1 | ПРН2 | ПРН3 | ПРН4 | ПРН5 | ПРН6 | ПРН7 | ПРН8 | ПРН9 | ПРН10 |
|--------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|-------|
| ОК1    |      |      |      |      |      |      |      |      |      |       |
| ОК2    |      |      |      |      |      |      |      |      |      |       |
| ОК3    |      |      |      |      |      |      |      |      |      |       |
| ОК4    |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +    | +     |
| ОК5    |      |      |      |      |      |      | +    |      |      | +     |
| ОК6    |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +    | +     |
| ОК7    |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +    | +     |
| ОК8    |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +    | +     |
| ОК9    |      |      |      |      |      |      |      |      | +    | +     |
| ОК10   |      |      |      | +    |      |      | +    | +    | +    | +     |
| ОК11   | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +     |
| ОК12   | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +     |
| ОК13   |      |      | +    | +    |      | +    |      |      |      | +     |
| ОК14   | +    |      | +    |      | +    |      | +    |      |      |       |
| ОК15   | +    | +    | +    |      | +    | +    |      |      |      |       |
| ОК16   | +    | +    | +    | +    |      | +    |      |      |      |       |
| ОК17   | +    | +    | +    |      | +    | +    |      |      |      |       |
| ОК18   | +    | +    | +    | +    |      | +    |      |      | +    |       |
| ОК19   |      | +    |      |      | +    | +    |      | +    |      |       |
| ОК20   | +    | +    | +    |      |      | +    |      |      |      |       |
| ОК21   | +    | +    | +    | +    | +    |      | +    |      |      |       |
| ОК22   |      |      | +    |      | +    |      | +    |      |      |       |
| ОК23   | +    | +    |      |      | +    | +    |      |      |      |       |
| ОК24   | +    | +    | +    |      |      | +    | +    | +    |      |       |
| ОК25   | +    | +    | +    |      | +    | +    |      |      |      |       |
| ОК26   | +    | +    | +    | +    |      | +    |      |      |      |       |
| ОК27   | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    |      |      | +     |
| ОК28   | +    | +    | +    | +    |      |      |      |      |      |       |
| ОК29   | +    |      | +    | +    |      | +    | +    |      |      |       |
| ОК30   | +    | +    | +    | +    |      | +    |      |      |      |       |
| ОК31   | +    | +    | +    | +    |      | +    | +    |      |      |       |
| ОК32   | +    | +    |      | +    |      | +    | +    |      |      | +     |
| ОК33   |      |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +     |
| ОК34   |      |      |      |      |      |      | +    | +    |      | +     |
| ОК35   |      |      |      |      |      |      | +    | +    | +    |       |
| ОК36   |      |      | +    | +    | +    |      |      | +    | +    | +     |
| ОК37   | +    | +    | +    |      |      |      |      |      | +    |       |
| ОК38   |      |      |      | +    |      | +    | +    | +    | +    | +     |
| ОК39   |      |      |      |      |      | +    | +    |      | +    |       |
| ОК40   | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +     |

Гарант освітньо-професійної програми

О. Карліна